

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIO
LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Extranger. 5.

EL CORP

—O molt m' haig d' equivocar, ó m' esperan uns quants días de bona vida!

D. Angel, ojo ab l' orella

Ab l' orella de 'n Jordi, volém dir.

Sabém que d' un quant temps ensá li estiran qu' es un gust á tot arreu y á la descarada.

El pobre Jordi prou grinyola, pero vosté deu tenir cotó fluix á las orellas. ¡Li estiressin aixís las sevas, ja sabría el pá que s' hi dona!

May s' havia jugat tant á Barcelona. Sembla que torném á aquells temps paradisiachs del infelís Manzano.

Senyor Gobernador, li fregeixen.

Senyor Gobernador, vigili.

Els diaris de cada dia suposém que de tot aixó deuen estar tan ignorants com vosté, perque sinó ja li haurían fet obrir l' ull.

Si fossim *chicos* de la premsa, que son els que diariament tractan ab las autoritats, y tinguessim afició á la *sota y al llubi*, al veure que vosté bada d' aquesta manera, ja hauríam llogat un piset ab banca permanent, pera *recreo, solaz y esparcimiento* del gremi.

Pero els *chicos*, además de ser bons minyóns, han demostrat badar igual que vosté.

O sinó ja l' haurían advertit discretament:

—Senyor Gobernador, miri que li fregeixen.

LAS MALURAS DEL TEATRO

A l' *Eldorado* ja ha plegat companyia de la Comedia; y á *Novetats*, la de la Pino y en Thuiller va desant la roba als baguls pera agafar el tren. Tancat el *Romea*, y rebaixat el *Principal* á cinematógrafo—com si la gent no tingués calor més que veyent obras dramáticas—la passada de las companyias madrilenyas es l' epílech de la nostra anyada teatral, que 's renovarà á la tardor. Ara no 'ns queda més que l' *Paralelo*, ahont no s' hi coneix estiu ni hivern; y el *Bosch*, de Gracia, fira de galls y parada de las senyoretas que no 's poden moure de ciutat.

El balans d' aqueixa anyada deixa profits bastant migrats pera l' art, y crech que també pera 'ls empresaris. La gent va al teatro per forsa, y se la té de cridar á cops de bombo. No l' atrau la calitat de lo que se li ofereixi, sino la diversió grollera; el *número sensacional* y no la comedia, la dona més que la artista; y de la dona els vestits... ó els despullats.

Me direu que aixó succeheix á totas las ciutats del món. Certament; en un París l' obra que s' ha representat més temps ha sigut *La volta al món en 80 días*, de Verne y d' Ennery, que era una exhibició de decoracions, d' animals y de comparses. Pero es que á París, á Londres, á Brusselas, á Roma, á Viena, á Munich, á Milán, á Hamburg, á qualsevolga ciutat comparable ab Barcelona, hi predomina una categoria d' art teatral, mantinguda per un nucli permanent de richs y de personas de gust. A Madrid mateix, l' Espanyol y la Comedia aguantan un tó de distinció que no sabém aguantar nosaltres. Y ho prova la tentativa d' en Gual ab el *Teatre Intim*, que n' es una mostra, un escrupuló, y que tot just arribava á funcionar dugas vegadas al mes. Pera víurer, el *Romea* 's degradava ab farsas y *tips de riure*, y el *Principal*, *pessebre* de moviment, s' agafava á las intrigas policíacas de *Sherlock Holmes*, obra d' un art de inferior calitat.

Es curiosa la constelació de policíacas y criminals que s' ha declarat aquest any á las taulas. Fins las companyias de Madrid ens han portat á l' *Eldorado* els de *Raffles*, *Alrededor del mundo*, *Escrúpulos*; els de Novetats rematan la serie ab las rancions de Sardou — ¿encare?— *Fedora*, *Divorciémonos*.

Donchs no podém mantenir á Barcelona una categoria decorosa d' art teatral, ni nostre ni forá. Y s' explica perque en totas las manifestacions de la vida espiritual es lo mateix: tentativas, obras individuals deslligadas, que no s' incorporan normalment á la mitat. Els falta á n' els productors d' art,—y ja 's pot generalisar tant com se vulgui—el públich, la massa receptora. Aixó, que ja ho saben els pintors y els escultors, es evidentíssim al teatro. Miréuse una sala d' espectacle, ¡quina atonia, quina apatia! La *fossa mística* que obrí Wagner entremitj de l' escena y de la platea pera sublimar la música invisible, s' engrandeix silenciosa y allunya als personatjes del auditori que s' aborreix mentres no li fassin pessigollas malsanas. Y passen obras pels cartells sense fer fret ni calor, aplaudidas per la *claque*. Ja ni xiula ningú. Y quasi ningú 's preocupa de veurer estrenar.

No os penseu que vulgui defensar las obras representadas, no. La veritat es que ben pocas s' ho mereixen. El teatro es una forma d' art qu' está molt malalta...

(Potser alguns que 'm fan el favor de llegir aqueixas crónicas s' haurán adonat de las mevas aficions á diagnosticar malalties. Sí; es una afició que la porto á la sanch. Y me n' honro, com á descendent indigne d' aquell ilustre *Nikolaus Pieters TULP*, metje d' Amsterdam, retratat per Rembrandt donant la *Llissó d' Anatomia*.)

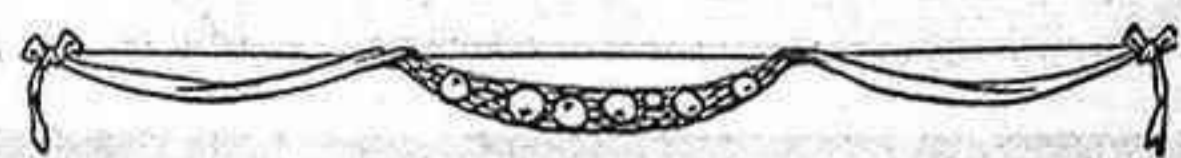
El teatro está carregat de maluras perque es vell. Com á las plantas que han viscut sigles á la mateixa terra, ja no hi valen ni els empelts. Com els ceps menjats á las arrels, á la sabassa, als pampols, als rahims. Com als taronjers, que 's moren de catorze mals. ¡Quí els ha vist aquells taronjers de la nostra marinal! Aquella fondalada de Mongat á Tiana, rodejada pel Abril dels ors de las taronjas y dels perfums trasbalsadors de la floral! ¡Tot está arrancat de soca y arrell!

Donchs, el teatro está molt malalt. Els órgans no funcionan. El comediant no entén l' obra; l' autor escriu ab receptas que ja no fan efecte, y el públich no hi va y si hi va no s' hi interessa gens ni s' hi vol gastar diners. El teatre té un' anemia cerebral.

El procés d' aquesta cayguda se pot refer desde las nits clamorosas del romanticisme castellá,—fins á la Revolució del 68,—revifat per las últimas convulsions del drama echegarayá del 78 al 90. Llavors, l' obra, els comediant y el públich se fonían en una sola cosa viventa d' entusiasme. A la primera época: García Gutiérrez, el Duch de Rivas, Zorrilla, Hartzenbusch varen trobar al Arjona, y al Romea y al Valero. Sortía la gent del teatre congestionada, agitada, tota plena de versos, de intrigas y de punyaladas; y n' enrahonava al café, y á casa; y repetía passatjes apresos de cor, y 's representava las obras als teatrets de las golfas. ¡Miréula are la gent que surt del teatro!

Ha passat el romanticisme, y tot lo que s' ha volgut crear pera substituirlo ha abortat. Aquí ja no s' aguantan més que las baconadas grolleras del *género infim* y els *números* dels saltimbanquis y de las bestias sabias.

TULP

*
*
*
Vam topar. Jo, caballer,
vareig cedirte l' acera.
Tu ho vas agrahir riallera,
apretant ton pas lleuger.

Y recordo qu' en l' instant
de la solemne topada
vam cambiar una mirada
exquisida y penetrant.

Ab els teus ullets bufons
vas ferme una reverencia...
Ab els meus, plens d' insolencia,
vaig omplirte de petóns.

MAYET

CONFIDENCIAS

- ¿Cóm pinta aquesta nova vida, Quimenez?
El Quimenez, ahir municipal y avuy urbano, 'm
mira ab posat neguitós.
—No me destorbe V., que hoy es día de compro-
miso. La ciudad ha quedado huérfana de concejales,
y hay que vichilar más que nunca.
—¿Qué ha succehit?... ¿No 'ls han pas agafat?
—No, señor; por ahora no. Han ido á Moncada.
—¿Tots?
—Casi, casi. Veintinueve he contado en la comiti-

va. Rara vez se ven tantos en las sesiones de más
interés para el pueblo.

—Oh! Potser aixó de Moncada es més interessant
que lo que 's discuteix en las sessions. ¿Qué van á
ferhi?

—Ellos dicen que á inspeccionar las obras del
acueducto.

—¿Y per inspeccionar unas obras s' hi necessitan
vintinou concejals?

—Piense V. en el adagio: «Más hi ven cincuenta
y ocho ojos que dos.»

—¡Qué depressa multipliqueu, Quimenez!

—Vaya por los que restan todavía más aprisa.

—Juraría que vos ab aixó del aqueducte no hi
creyeu.

—Ya sabe V. que los que menos fé tienen en los
santos son los monaguillos.

—Expliquevos y no gasteu tants romansos. La
excursió dels regidors á Moncada ¿quín objecte té?

—Pues... ya puede V. figurárselo. Echar una cana
al aire, hacer un día de campo y atracarse á la salud
de los barceloneses.

—¿Voleu dir que aquesta forada no se la pagan
ells?

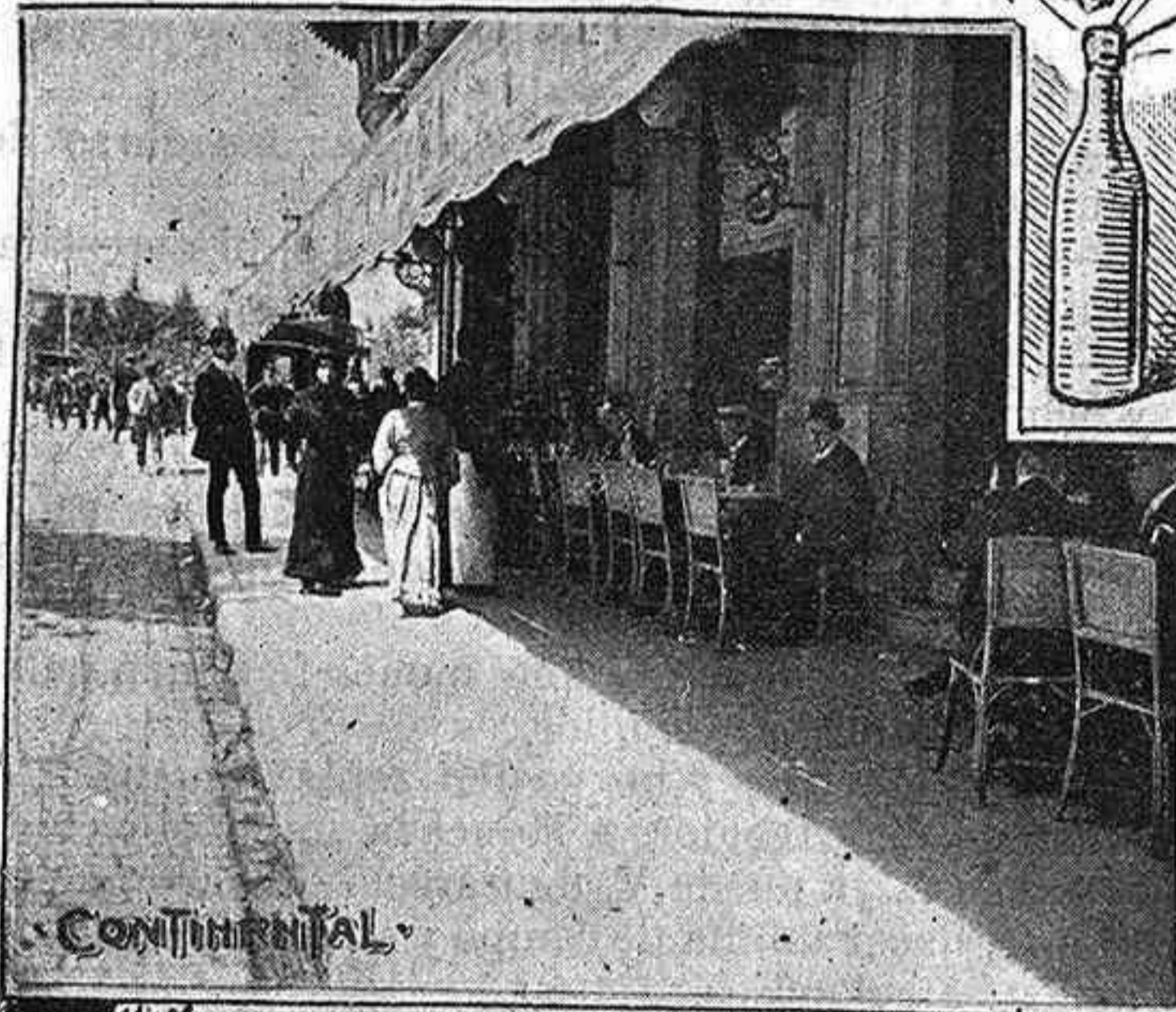
—¿Ellos?... Mil quinientas pesetas han apartado
de la caja municipal para esa juerguecita. Vea V. si
la pagan.

—Quimenez, teníu molt mala llengua. Acabareu
per ser redactor de LA ESQUELLA.

JUERGA MUNICIPAL

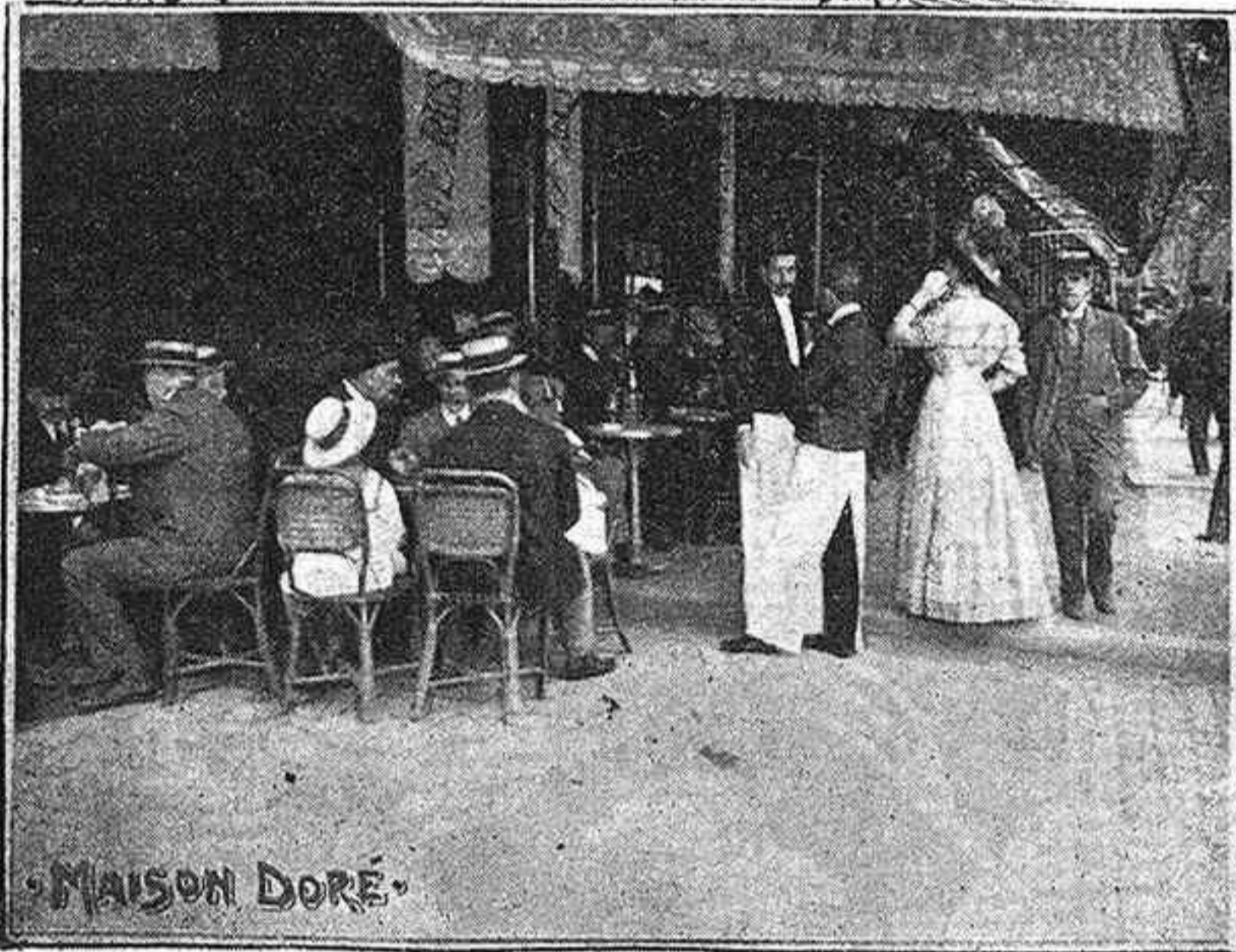
EL MARQUÉS D' OLÉRDOLA: —¡Bé, noys, bé!... L' espatech d' aquests taps ens ha fet sortir per un moment
de la tomba. ¡Sou uns dignes continuadors de la nostra obra arrossera!... ¡Podém dormir tranquils!...

CONTINENTAL

NOVEDADES

MAISON DORÉ

—Sí, sí, vaya V. bebiendo á galet. Entre tanto, los señores rechidors beben champán en copa... de las grandes.

—¿Cóm? ¿Xampany y tot?

—Champán, y langosta, y sorbetes, y pavo trufado y todo lo más selecto de la farmacopea de *Ambos Mundos*.

—¿De quíns mundos parleu?

—Del restaurant que ha servido el banquete. He visto el menú, he visto el programa de la fiesta y sé cómo se ha organizado la cosa.

—¿Y cómo l' han organizada? Veyám.

—En la misma forma que solía hacerse en tiempos de Fontrodona, Masvidal y demás compañeros de tiberis. Para abrir el apetito, primero recorrerán un trozo de mina y harán como que examinan las obras. Falqués, que servirá de *cicerone*, les mostrará cuatro agujeros y les hará un par de discursos.—«Aquí tienen ustedes la galería; esto es la máquina elevadora; allá está la llave de paso...»—«¿Y la mesa?»—preguntará un rechidor de los que no gustan de irse por las ramas:—«¿Dónde está?»

—¿Y ahónt será? ¿Que ho sabeu?

—En el mismo *chalet* de Moncada. Allí se sentarán nuestros hombres, y á una señal de Gómez del Castillo, vengán platos, venga gresca y ¡viva el pueblo soberano!

—Soberanía purament *pagana*, segons veig.

—¿Es que alguna vez ha sido de otra manera?

—Ab rahó podém dirho: s' han desgravat els vins...

—Pero se han agravado las aguas... de Moncada.

—Y després d' aquesta visita, ¿qué succehirá?

—Nada: que el acueducto irá terminándose, terminándose, y terminándose seguirá hasta la consumación de los siglos... ó de los cuartos.

—¡Deliciós Ajuntament!

—Delicioso é infatigable. Me han dicho que para dentro de pocos días prepara otra *visita*.

—¿Ahónt?

—A la boca del Llobregat, á fin de ver si el sitio es á propósito para establecer un parque. El *Anquilerero* tiene ya encargado el acueducto... digo, el banquete...—

Una remor que vé de lluny interrompt el diálech. Maquinalment em giro.

—¡Holal... ¿Qu' és aquella polsaguera, Quimenez?

—Los coches del Achuntament que regresan de Moncada.

—¡Oy! ¡Y es cert!—

Passan rápidamente els carruatges.

—¿Quánts n' hi ha?... Un, dos, tres, quatre, cinch, sis, set, vuyt... Ja he perdut el compte.

—¡Ay!—fa el Quimenez, somrient:—No lo perderá el cochero Casany cuando vaya á cobrarlo.

MATÍAS BONAFÉ

GLOSARI

Juliol és un mes de calor. Ho marquen tots els calendaris. I l'home que té calor, encara que no ho mar-

LAS ACERAS DELS CAFÉS

guessin els calendaris, com que sempre cerca lo que no té, vol tenir fresca, sia com sia.

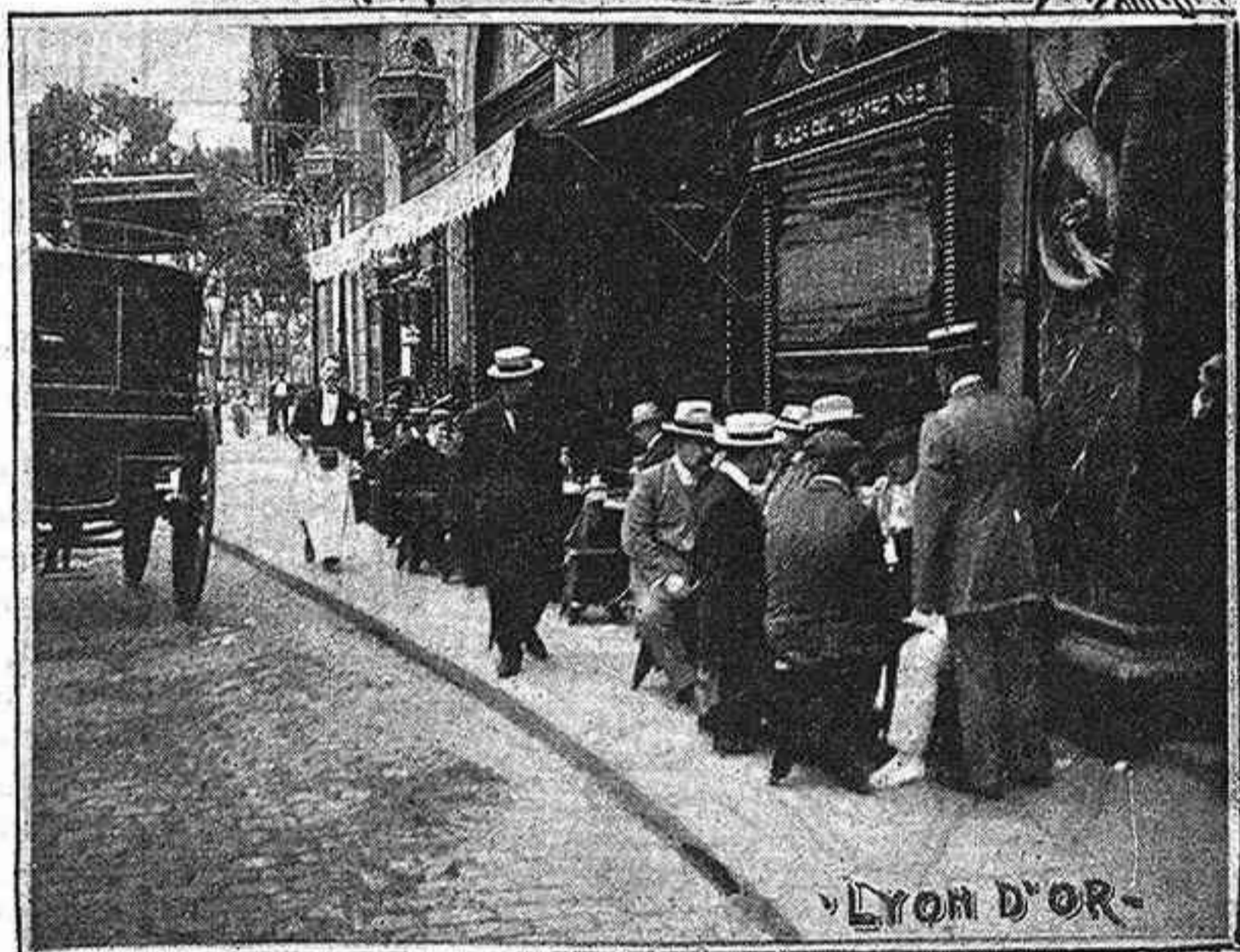
La torra és l'ideal de la fresca. L'home que té torra, sua molt més pensant en la frescor de la torra, i encara no arriba'l Juliol, factura tota la familia, es factura a n'ell, carrega les minyones, i anem a cercar la fresca!

Arriba a la torra a l'hora del sol. Enlloc hi fa tant sol com allí ont hi ha torres. Hi arriba carregat de farsells; hi arriba per un passeig d'acacies, que's moren de sed cada ivern, i es rosteixen de llum cada istiu; hi arriba xop de suor, però hi arriba esperançat que a dintre hi trobarà aquella fresca.

Les persianes s'han inflat, i no obren, i ha de venir el fuster, mentres la familia s'assoleia; els panys no obren, i té de venir el manyà; per acabar de fer la suada, les parets s'han escrostonat, i té de venir el mestre de cases. Però am l'ajuda d'aquets tres gremis, per fi, a força d'alçapremar, s'obren les portes de la torra.

A l'obrir-se surt de dintre una bravada d'humitat com si obrissin un panteó. Fugen dugues dotzenes d'escarbats que se n'hi havien anat a viure; surt una volior d'arnes que fugen o s'amaguen a dintre la llana; passa una rata que va per feina; s'enfilen aranyes cap el sostre; surten una colla de mosques que havien ivernat allí dintre; però lo que surt més que tot és calor, un alè d'olla rescalfada, un baf de mobles fermentats, una olor de catifes florides, una tebior de quadra vella que faria recular d'ofec al que no anés allí a cercar la fresca.

Però a l'home frescal no l'atura res. Obre les finestres, aireja, cerca corrents d'aire, bufa ell, i fa tantes coses pera refrescar-se, que sua de buscar frescor. A fóra no's pot sortir: el sol lloc d'esbarjo és l'andén, i no hi ha res tant calent com un andén; els arbres del camí no tenen branques: no tenen més que filferros i uns potets de porcelana que no més fan una xicra

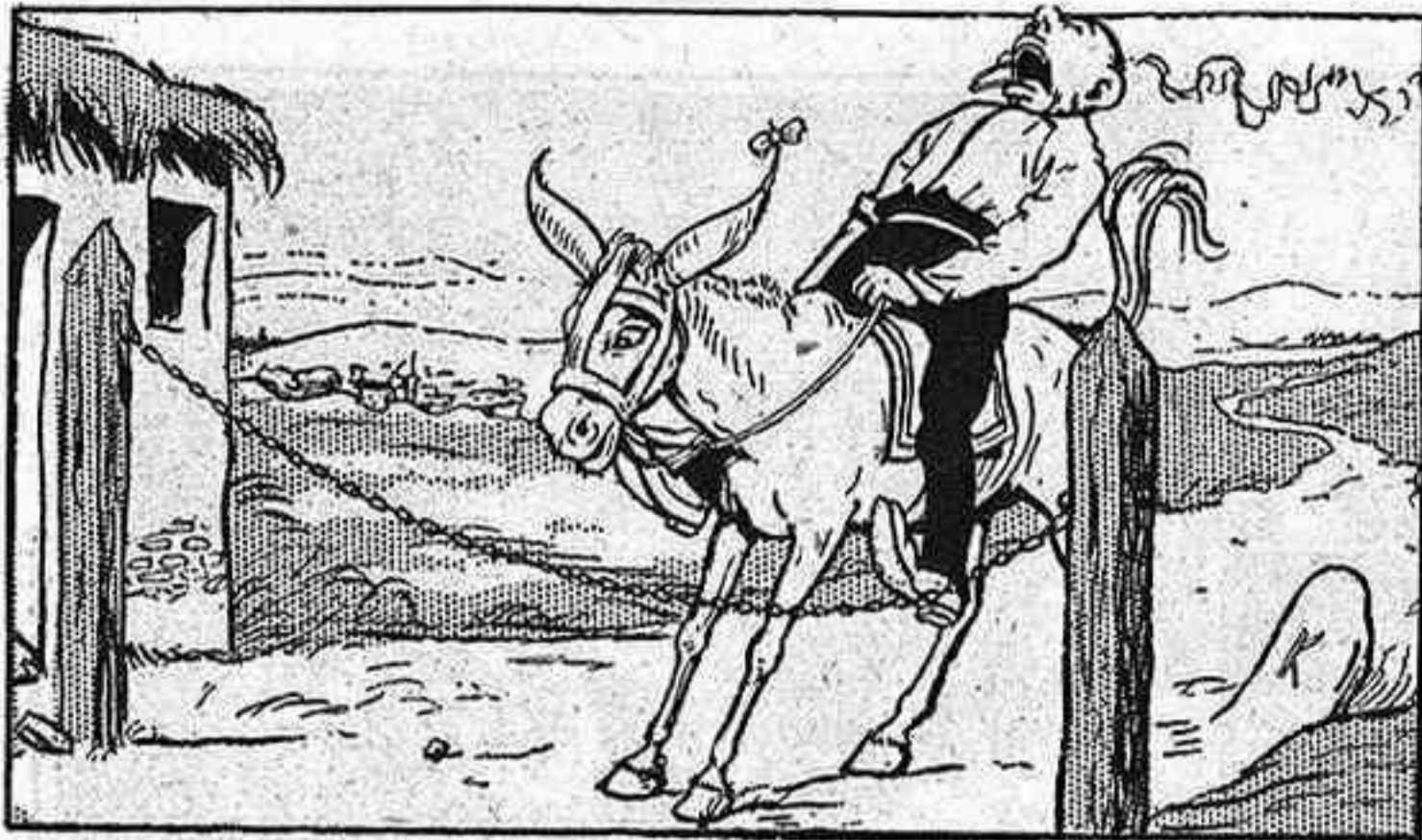
d'ombra; a la riera quan hi han arbres la rierada se'ls emporta i els sembla al poble de més avall; i el bosc... el bosc és tant lluny que a l'istiu no hi ha qui hi arribi; tots els que ho han provat han mort pel camí; aixís és que l'home que té torra no més li queda'l recurs de viure a dintre de la torra.

Allí's passa l'istiu ventant-se, i bona sort del ventar-se, o si no, no sabria què fer; passa l'istiu prenent les quatre ombres dels quatre caires de la casa; passa la nit aixugant-se de tot lo que ha anat suant de dies, i si no se li mort cap infant d'insolació o de congestió, o d'anemia de tant suar, se'ls entorna convalsents d'haver passat l'istiu a la fresca.

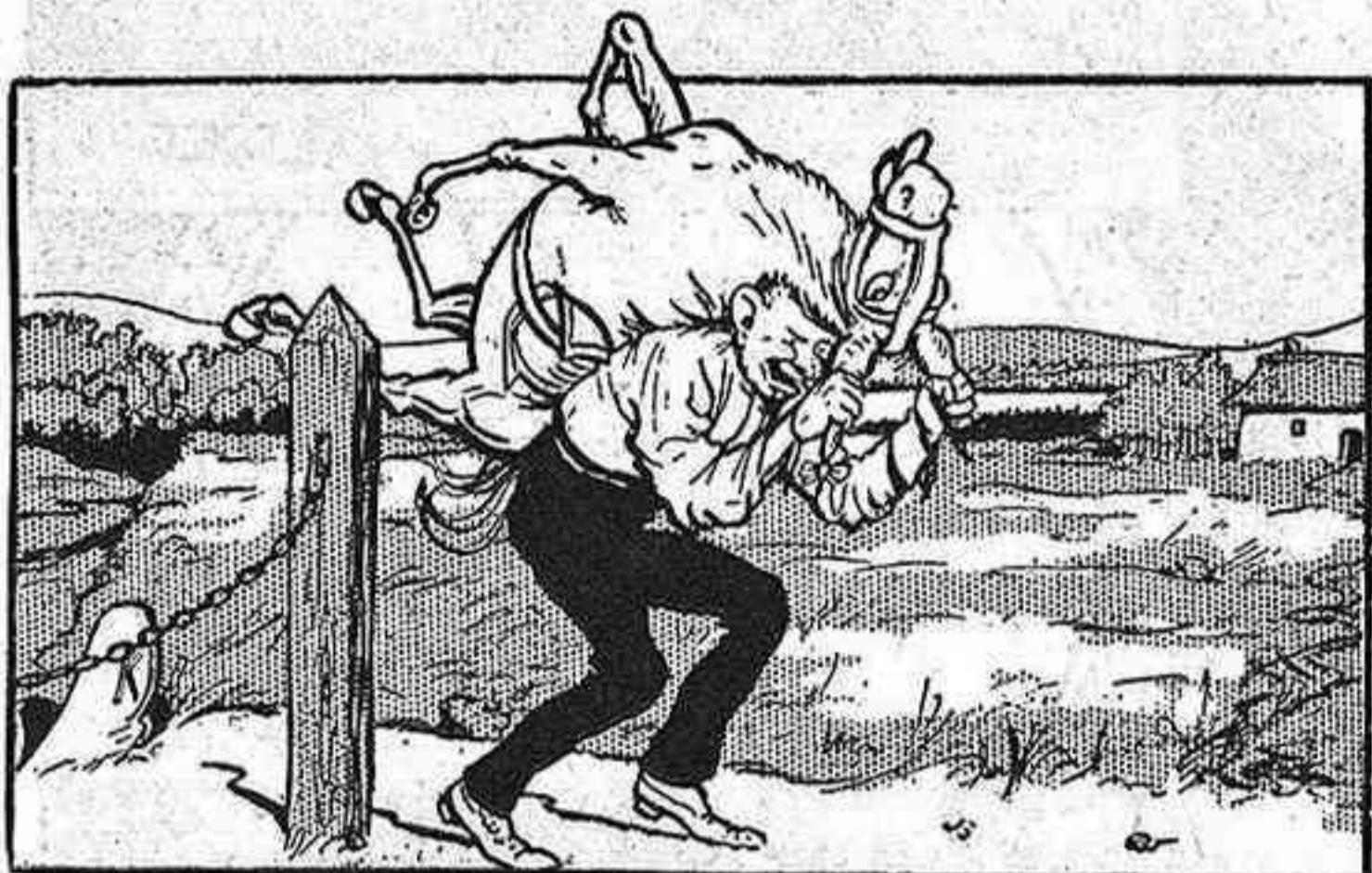
No hi torna més?, deueu pensar. Sí, senyor, hi torna a l'altre istiu. Hi torna fins a morir rostit; hi torna fins a casar les noies, pera que'ls gendres les duquin a rostir a les altres torres dels seus sogres.

L'home que té torra, ja se sab: té de morir de torrada.—XABAU

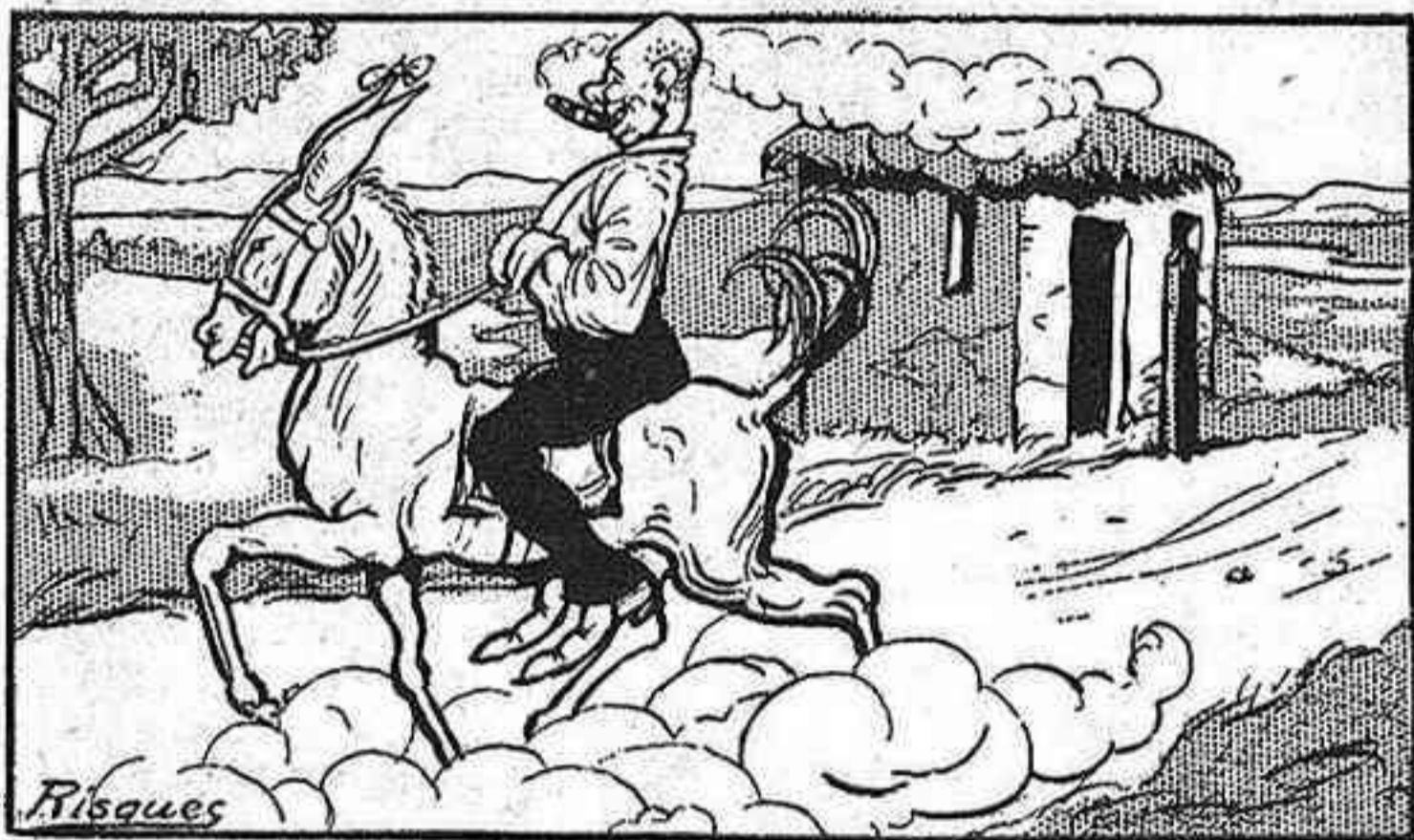
CARRERAS D' OBSTACLES

—Una valla?... Alto petit,
que no convé sè atrevit.

—Ara passém per darrera,
y aixó anirá de primera.

—¿Veus, Careto, si es senzill
el sabè esquivá el perill?

A VILASSAR

Avuy he vist el teu jardí,
tot plé de rosas olorosas,
plé de capolls á mitj partí,
plé de rosellas ja desclosas.

Ton bell passeig empalmerat,
avuy l' he vist plé d' alegrías,
avuy l' he vist tot cambiat,
tot diferent dels altres días.

En cada banch del teu passeig,
un roserar m' ha semblat veurehi,
que creix y grana al remoreig
del teu mar blau que sembla veurehi,

que sembla veurehi al cantar,
perque dú estrofas amorosas,
perque dú un cant qu' al esclatar,
fugí ab la flayre de las rosas.

Fuig ab la flayre de las flors,

y amunt tots junts fan son romiatge,
y al ser ben alts es tornan cors,
que van cayent demunt la platja.

Demunt la platja y el passeig,
com pluja d' or van extenentse,
besantse flayre y remoreig,
y en abressadas confonentse.

Avuy l' he vist el teu jardí
y m' ha evocat la meva rosa,
y sas olors m' ha fet sentí,
y á sos bells cants m' ha fet la glosa.

JOHANNUS

Las dos jornadas de Mister Jennings

I

—¿Va bé 'l negoci, Mister?

—¡Psé! Tot just marxa. Als principis de senmana, sí; he colcat algunas lámparas, mes temo que la cosa no anirá prou bé.

—¿Y aixó? ¿Que potser vos fan la competencia?

—No, cá: l' estat del país, aqueixa alarma, aqueixa in-tranquilidat, els successos que s' preparan. Ningú está per reformas, ni per negocis.

—¿La crisis, eh? ¿La falta de diners?...

—No, no: l' agitació política, la revolta, la guerra civil.

—*Hombre*, si voleu que vos sigui franch. jo soch de la terra y no 'n sé una paraula.

—Donchs, jo soch extranger y l' he vista com s' acosta, més depressa de lo que vos creyeu. Els carlins se 'n van aviat á la montanya. ¿Vos sabeu el significat que té el que un carlista vos diga que se 'n anirá á la montanya?

—Prou; tirarse á la montanya es com si diguessim or-ganisar una partida, un aixecament, una sublevació...

—Just. Avuy he anat á casa de D. Ignasi Bufanagas, un carlí dels *furibundos*, y, á pesar d' haverme citat per avuy, m' ha despedit sense embuts. Estava atrafegat, corrent d' una habitació á l' altra, netejant un revólver y arreglant uns *gemelos* de campanya, y m' ha dit terminantment: —No estich per vos, Mister; tinch altras pre-ocupacions més serias. Aquestos días estich pel partit; no 'm parleu de lámparas ni metxeros. Dispenseume, pero tinch diferents quefers. — Y al girar l' esquena he sentit que deya á la seva dona: —A las sis del matí, ten-m'ho tot á punt. — ¿Qué vos sembla?

—No confío en cap nova intentona. No hi trobo res de particular.

—No vos ho he dit tot encare. Després he passat á veure á D. Jordi Gatolíns, el president del *Aplech popular nacionalista democrátich del barri de la Galera Vella*. També estava enfeynat, emprobantse unas espadenyas novas y donant disposicions. Igual que l' altre, m' ha dit: —Mister, torni en millor ocasió. He rebut ordres y hem d' anar á formar. Quan la patria 'ns demana, no estém per llums ni per brochs; es precis probar als contraris que som molts y ben avinguts y dispuestos á tot. Demá será per nosaltres una gran jornada. El camí es llarch y la marxa fatigosa; pero sápigá, Mister, que quan ens diguin *¡aral!*, hem de posarnos á fer feyna, y cregui que suharém de debó. Mes ¿qué vol dir pena y sacrifici davant dels inte-ressos de la terra? Mister, dispensi: haig de respallarme la barretina. — Y d' aixó ¿qué me 'n diu?

—Tampoch hi veig res d' extraordinari.

—Oh, vosté no sembla pas espanyol: es més fret que una nit polar. Acabém; deixeu que conti la última esce-na. D. Toribi Tupinambo m' havia senyalat aquest ma-teix día pera ultimar els detalls de la instalació de llums que pensa fer á la botiga. L' he trobat parlant ab un seu correligionari, republicá radical. —Ho sento molt, Mis-ter, pero ja 'l tornaré á demanar més endavant. No estich ara per instalacions ni tractes de cap mena. — Y ha pros-seguit, dirigintse al seu company: —No us descuideu la bandera, que las ordres son terminants. Ab un ganivet de butxaca 'n tindré prou, perque 'ls altres ja portarán las demás eynas. Quan arribi el moment, res d' escam-

A LA BARRIADA DE PEKIN

parse y formar guerrillas; tots junts y endavant. Sobre tot, serenitat y entusiasme. No us adormiu, perque convé serhi aviat y ajudar als del grupo á l' hora de la matansa.— ¿Encare no ho veyeu que s' prepara quelcom? ¿No es demá que s' ha de donar *el cop*, com diuen en aquesta terra?

—Ah, Mister Jennings, que vos sou candorós y no sabeu pas prou de lo que no som capassos!...

—Jo temo pel meu negoci, que s' estacionará una temporada, mentres duri l' aixecament, la revolució ó las partidas.

—No us hi amohineu. Ja veyeu, jo demá mateix marxo sense reparo y me 'n vaig á fora á recullir diners; mireu si tinch por de res?

—¿Vos marxeu á recullir fondos? ¿Vos també complicat á la revolució?

—No us esvereu, Mister. Escribume las vostras impresions de demá. No tingueu ansia, que no passarà res.

—Vostra amistat vos obliga á enganyarme. Ja vos escriuré detalls dels desastres.

II

«Amich meu: ja m' han dit que la vostra marxa obehía á un fi benéfich, á recullir una mesquina herencia pera un impossibilitat; confesso, donchs, el meu erro al creure que tenia un fi polítich. Y ara vos dech més explicacions.

»Ahir, diumenge, á las onze del matí, vaig acudir á la Rambla. El passeig, com molts carrers, era casi buyt, contrastant ab la bellugadissa d' altres jorns. Entre mí 'm deya: —Ja 'ls conjurats deuen ser á la montanya,— quan casualment trobo á mon company Smith, coneixedor de Barcelona per la llarga temporada que hi viu, y li trasmeto la meva sospita. El bon Smith me convida á acompanyarlo y 'm promet portarme al mitj del campament. Després d' algunes vacilacions me 'n determino, perque 'l meu amich m' assegura que no 'n surtiré descalabrat.

»Pujém á un tranvía y 'ns conduheix als deforas. Caminém un rato y 'ns trobém davant de l' ermita de Sant Cipriá y Santa Justina. Una legió de carlins y carlinas prenen la fresca per la montanya. Uns resan en alta veu, altres menjan, altres corren y altres jugan. De cop y vol-

ta m' adono de D. Ignasi Bufanagas, que encén foch pera ferhi una costellada. Ens ha convidat ab molta delicadesa y 'ns ha donat explicacions sobre aquell aplech de súbdits de Carlos seté, en commemoració de no sé quina cosa. Lo que jo 'm figurava una manada de tigres, era un reumat de moltóns pasturant entre verdissas.

»Tirém montanya amunt, y baixant per l' altra vessant ens arribém al Parch Güell. Els catalanistas celebran una festa patriótica. Tres coblas tocan en diferents indrets y una munió de criaturas, joves y vells mascles, agafats de mans y combinats ab els del altre sexo, ballan á compás, com inmensos tortells vivents, la típica sardana que, segóns el poeta,

*v....es la dansa més bella
de totes las dansas que 's fan y 's desfán,*

de qual opinió som també nosaltres, que trobém que sóls fora més bella que aquesta una dansa que 's fes y no 's desfés. Donchs, entremitj d' aquells entusiastas hem trobat á D. Jordi Gatolíns, esmolant las espadenyas y suhant com un bastaix. —Ja ho veuen, —ens ha dit,—cops al bulto y fora. Desde las set del matí que estich organisant las collas. Algúns tenfan por que surtirían destorbs; no n' ha eixit cap. De tant en tant es precís que fem *re-cuento* de forsas: de la nostra Societat veig que n' hi han tretze que han fet figa; han preferit anarse'n á pescar á l' escullera. Está bé, ja 'ls tindré presents. Endemés, si volen pendre alguna cosa anirém al restaurant. —Agra-hida y renunciada la perfecta, no veyent enloch cap trabucayre ni senyal de rebelió contra lo existent, ab el cor més ample que la Gran-Vía, hem donat la volta á la montanya pera observar lo que succehía al Coll.

»El cop de vista era hermós; barracas, entoldats, banderas, banderolas y banderetas, gentada per tot arreu, tenfa quelcóm de bélich á la primera mirada. Familias congregadas patriarcalment sota d' un arbre, presididas per una triomfal cassola d' arrós que embaumava l' ambient de perfums que fan venir gana; collas de joves cantant alegres y satisfets populars tonadas de sarsuelas de moda; alguna que altra botella alsada al Cel, no en sentit d' amenssa, sino escorrentse en rajolí fins á la boca assedegada del que feya 'l trago; tot era bullici, moviment,

gresca, alegria, vida. Dins d'un clos y en lloch preferent els elegits bevían xampany, boy contemplant al poble, als soldats d'aquella revolució que 'ns han de portar del extranger els caps pares que están en el secret. Un home discutía acaloradament ab dos més farrenyos qu'ell. Era en Toribi Tupinambo y 'l secretari y 'l tresorer del seu Cassino, que malehían al abanderado per haverse descuidat el ganivet de molla, veyentse obligats á matar els pollastres ab un ridícul trempaplomas, fent patir tant á las bestiolas com al sacrificador. Notada la nostra presencia, el bon home 'ns ha atansat el porró, las donas ens oferían una cuixa del rostit y 'ls companys ens han allargat uns purets de mitj ral de molt bona fatxa.

—Pobrets y alegrets—deya el senyor Toribi:—hem de sacrificarnos pe 'l partit. Ens han manat al Coll y hem pujat al Coll; á nosaltres ens trobará sempre al Coll, com el garrotillo.—Y reyan ells, y reyan nosaltres, y no's vey cap preparatíu de guerra, apesar de que tothom feya foch; sóls arribavan á l'orella las detonacions provinents de la barraca grossa, els espatechs de las ampollas de xampany que destapavan els privilegiats de la colla.

»Retorno á Barcelona ab el simpátich Smith, admirat de la bona fé, del ordre, de la tranquilidat d'aquest poble. La jornada d'ahir m'ha meravellat, com la del disapte va esporuguirme.

»¡Quín poble aquést tan culte y tan apreciable! Figueuvs qu'avuy D. Ignaci, D. Jordi y D. Toribi, deixant ja de banda las sevas ideas políticas m'han comprat setze aparatos y quaranta dos metxeros. No hi ha dupte, no; pera mí aquest es un gran país.»

(Copia d'un tros de carta de 'n Jennings.)

KIKU KAMAMILLA

TAL COM SONA

Macilent, fet un xipoll,
descals d'un peu, coixejant,
adolorit y portant
llof fins á la nou del coll,
l'altra nit jo anava així...
y ab més fang que pot dú un ase
quan al veurem els de casa,
sobressaltats me van dí:
La minyona:—¡Ave María!
¿Senyoret, ja sab cóm vá?
La cunyada:—¡Sant cristiá!
¿Qu'has caygut d'algún tranvía?
La muller:—¡L'hem feta bona!
¿Que t'han atracat, rey meu?
La sogra:—¿Que no ho veyeu
que lo que porta es la mona?

Me feyan aná en renou,
abusant de ma prudencia,
fins que acabant la paciencia,
al últim vaig dilshi:—¡Prou!
y no us tireu cap més planxa;
puig si vaig tan indecent
es perquè he passat plovent...
per un carrer del Ensanxe.

ANTÓN DEL SINGLOT

NOVETATS

LORENZA, olla de grills en tres actes, per Joaquim Dicenta

Després de 'n Rakú y de 'n Tarro, no hi ha com l'autor del Juan José pera cridar gent al teatro. Es un dramaturch dels de cartell y la seva sola firma fa decidir á molts espectadors retrets.

Al revés d'altras vegadas, se veu que al escriure aquesta obra l'autor no havia perdut la brújula, donchs á las primeras escenas ja 'ns adoném que l'acció se desenrotlla en una platja del Nort. No es que cap dels personatjes ens ho expliqui, es que ho endaviném per la decoració, una marina que parla, y pels tipos de pescadors, que no se semblan de res al de nostras

costas, las de Levante
playas, las de Lloret...

Pero sembla que en el seu comens la obra no careix de color local ni d'ambient, donchs pera que tothom vegi que alló es un poble del litoral, s'anomena la sardina tres ó quatre vegadas durant l'acte y surten uns homes ab els peus descalsos y unas donas ab sendos coves de peix al cap. El pensament capdal del primer acte, tot ell de presentació, pot sintetisarse en aquella clássica copla que fa:

Niña que á la mar
se va á la var los pies
ha de tener cuidiao
que no la pique un pez...

Aquest acte, en el que las escenas son molt pintorescas y se succeheixen á tall de película deteriorada, té més de comedia sainesca que de drama. Els actors, vinga dir xistos y riure per veure si 'ns encomanavan l'alegría, pero nosaltres ferms, veyent baixar el teló ab aquella serietat que caracteriza la nostra rassa.

¿Y qué havia de ser la segona jornada, ab un anticipo tan migrat? Torném ab un altre aspecte de platja con luna movable y todo. Allí, vora el mar que entona la eterna cansó d'amor, las parellas esgarriadas es diuhien els seus pecats d'una manera horriblement cursi, y la lluna es tan tremenda que fins la lluna no tarda en amagarse prudentment darrera un nuvolet de cotó fluix.

En el punt culminant del idili, quan els protagonistas, á qui no hem tingut el gust de conéixer més que de vista, s'abrassan pera que 'l públich compregui que s'estiman, l'eco llunyá de una viola deixa sentirse com un símbol... L'autor ha volgut dir sens dupte ab aixó que si ara tot son flors y violas, després tot serán espinas violadas.

Torna á caure el teló, y torném altre cop á esperarnos mitja hora, á veure qué succehirá.

Y com que las cosas de la vida succeheixen sempre del modo que están escritas, aixó, que estava mal escrit, ¿cóm havia d'anar? De la manera més desastrosa.

El galán foraster se'n emporta la Pino, abandonant aquésta á sa germana y á sa mare ab tolas las agravants de nocturnitat, etc.... Pera excusar la seva falta, ella diu que vol anar al Cel y que té dret á anarhi..., pero, per la hora que representa ser, tothom més aviat se creu que ahont deuen anar la parella fugitiva es á dormir.

—Permítanme ustedes que dicianta de las teorías del autor, exclamava indignat un senyor de ulleras fumadas, al adonarse que la mal embastada comedia no té altre objecte que entonar un himne al amor lliure.

Y en la opinió del senyor hi abundá tothom menos els alabarderos.

Lorenza es, donchs, una obra quin assumpto hauría resultat més en mans menos pecadoras que las del autor de Daniel.

Els tipos, fora de la parella de pescadors, no están perfilats baix cap mena de norma psicológica.

El llenguatge, florit, florit com un jardinet d'una torreta de Vallcarca en plena... canícula.

Es lo que havém dit avans: Don Joaquín es un veritable campió del ju-jutsu dramátich, comparable sols ab en Rakú, sinó que aquest se baralla ab personas y l'altre 's baralla ab la llógica y el sentit comú. A la talla de 'n Rakú potser no hi arriba, pero á la de 'n Tarro... Uy, que 'n despatxaria de Tarros ab una nit, el peix gros de la Sociedad de Autores Españoles!

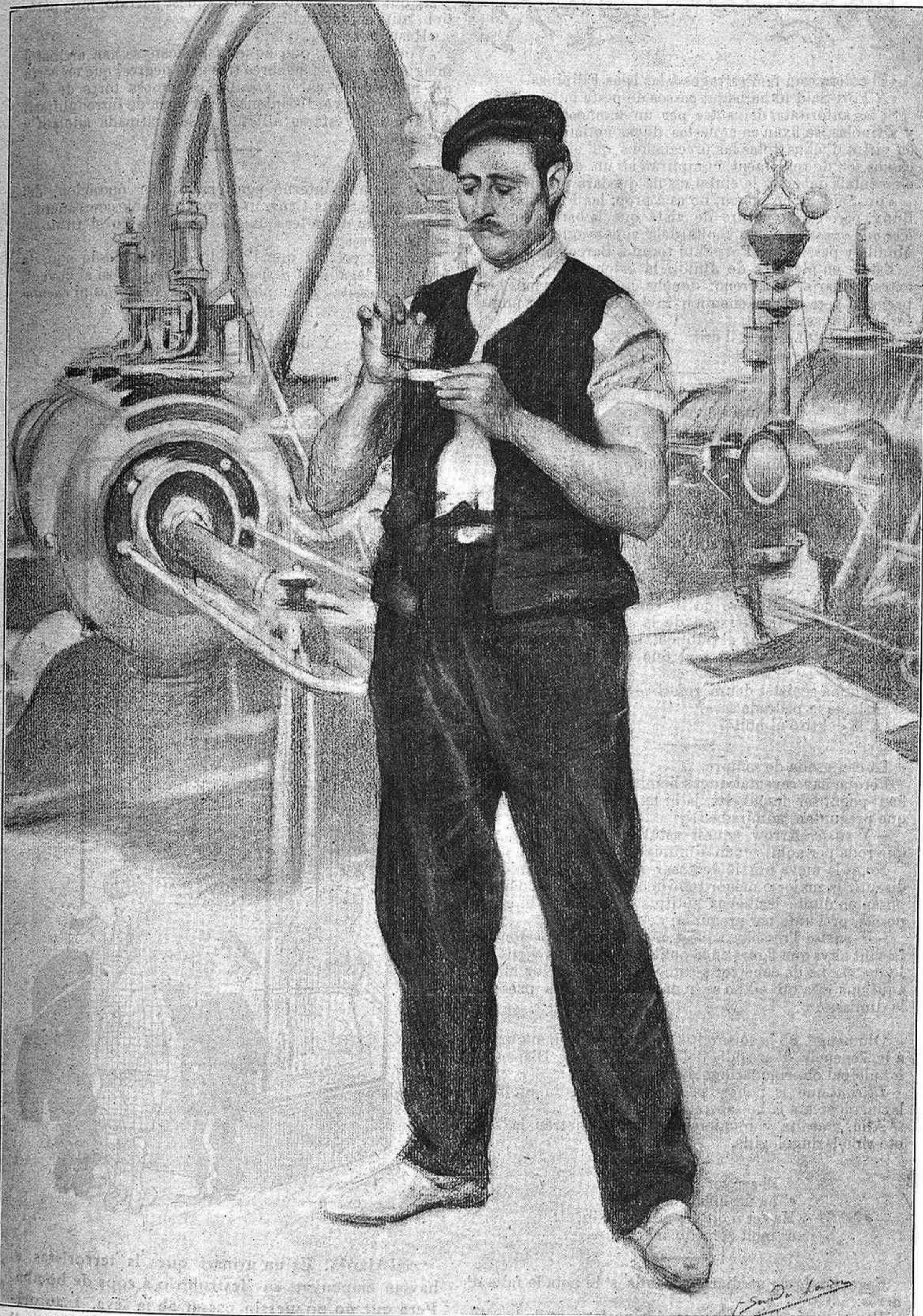
Petit comentari, tocant á la representació:

Las senyoras molt superiors als homes, pero molt superiors.

L. L. L.

FENTNE UN DE PRIM

—Els senyors diputats que troban que las Corts han de tancarse perque hi fa massa calor, á la qüenta no han estat may en una quadra com aquésta...

«El cólera está fent estragos á las islas Filipinas.»
 «A Port-Said hi ha hagut cassos de peste bubónica.»
 Si las autoritats, deixantse per un moment de *juergas* y xirinolas, se fixan en aquestas dugas noticias y prenen en virtut d' ellas totas las precaucions qu' en semblants cassos son de reglament, cumplirán ab un dels seus més elementals debers y la ciutat els ne quedarà reconeguda.

Port-Said, ja ho sabem, no es á prop; las Filipinas son lluny, pero cal no perdre de vista que 'ls barcos son *pobles que caminan* y que molts dels vapors que surten de Manila y passen per Port-Said tocan á Barcelona.

Estém en plé mes de Juliol; la calor es aquest any extraordinaria. El terreno, donchs, no pot estar més ben preparat pera que un enemich invisible y traydor pugui ferhi de las sevas.

LA ESQUELLA dona 'l crit:
 —¡Autoritats, alerta!

Segons en Rakú afirmá, hi ha una lley en el Japó que no permet que un nipó se baralli ab un germá, en una extranya nació.

La tal lley está molt bé y en Rakú ha estat oportú.
 ¡Si s' ha de reventá á algú, que aquest siga un extrangé!
 ¡Bravíssim, senyor Rakú!

Contestant el ministre de la Governació á un diputat lliberal que se li queixava de la freqüencia ab que 'ls automòvils atropellan al públich, ha dit que qui ha de posar remey á n' aquest mal que tots lamentém es la societat.

¿A quína societat deurá referirse el senyor Lacierva?
 ¿A la de la pedrada seca?
 ¿A la del tiro al bulto?

La cantarella de sempre.

Perque han reventat dugas bombas y 'ls seus autors no han pogut ser descuberts, ja hi ha una pila de personas que preguntan, admiradas:

—Y mister Arrow, aquest astut agent que fa mitj any que roda per aquí, ¿quán dimiteix?

No es la meva missió defensar al *detective* británich ni discutir la major ó menor rahó dels que tan sanyudament posan en dupte las sevas aptituts, pero ja que hi estém posats, pregunta per pregunta:

—Y mister Tressols, aquest meravellós inspector que fa vint anys que figura en la policia barcelonina y que per lo mateix ha de conéixer á tothom y no s' ha de moure aquí una rata qu' ell no se 'n enteri, ¿quín día presenta la dimissió?

Diumenge, ab la solemnitat de costum, va inaugurarse á la Tenencia d' arcaldía del Districte IV un Dispensari municipal oto-rino-laringològich.

Lo cual que 'ls pobres pacients qu' estiguin oto-rino-laringològicats ja ho saben.

Allá, gratuita y municipalment, els curarán la seva oto-rino-laringològicats.

El senyor Pla y Deniel s' ha deslligat de la Lliga. Ha fet molt bé; ara, al estiu, es molt cómodo anar *lliure*.

Segons veig en un diari, á Manila s' hi nota la falta d' *arrós*.

Ben al revés de lo que passa á la nostra casa de la vila. Allí may s' hi ha notat aquesta falta.

Pero ¿han vist vostés quinas cosas més horriblement espantosas ocurren en aquest Barcelona?

Mirin, mirin lo que diu la *Gaceta del Celeste Imperio*:
 «Hasta la alcoba de Lerroux llegó la baba solidaria...»
 ¿A qué deurá fer referencia aquest párrafo, mitj patétich, mitj enigmátich?...

«Hasta la alcoba. . .»

¿Volst'hi jugar que aquestes pelacanyas han arribat á imaginarse que 'ls célebres tres gats negres, que en certa nit memorable varen assaltar la famosa torre de don Prudencio, duyan la intenció perversa de introduhírseli á l' alcoba y estarse allí fins á la matinada miolant y fentli por?

Llegeixo:

«El alumno interno pensionado, por oposición, del Hospital de Santa Cruz, nuestro entrañable compañero... (aquí 'l nom d' un lerrouxista) ha obtenido el título de médico-cirujano.»

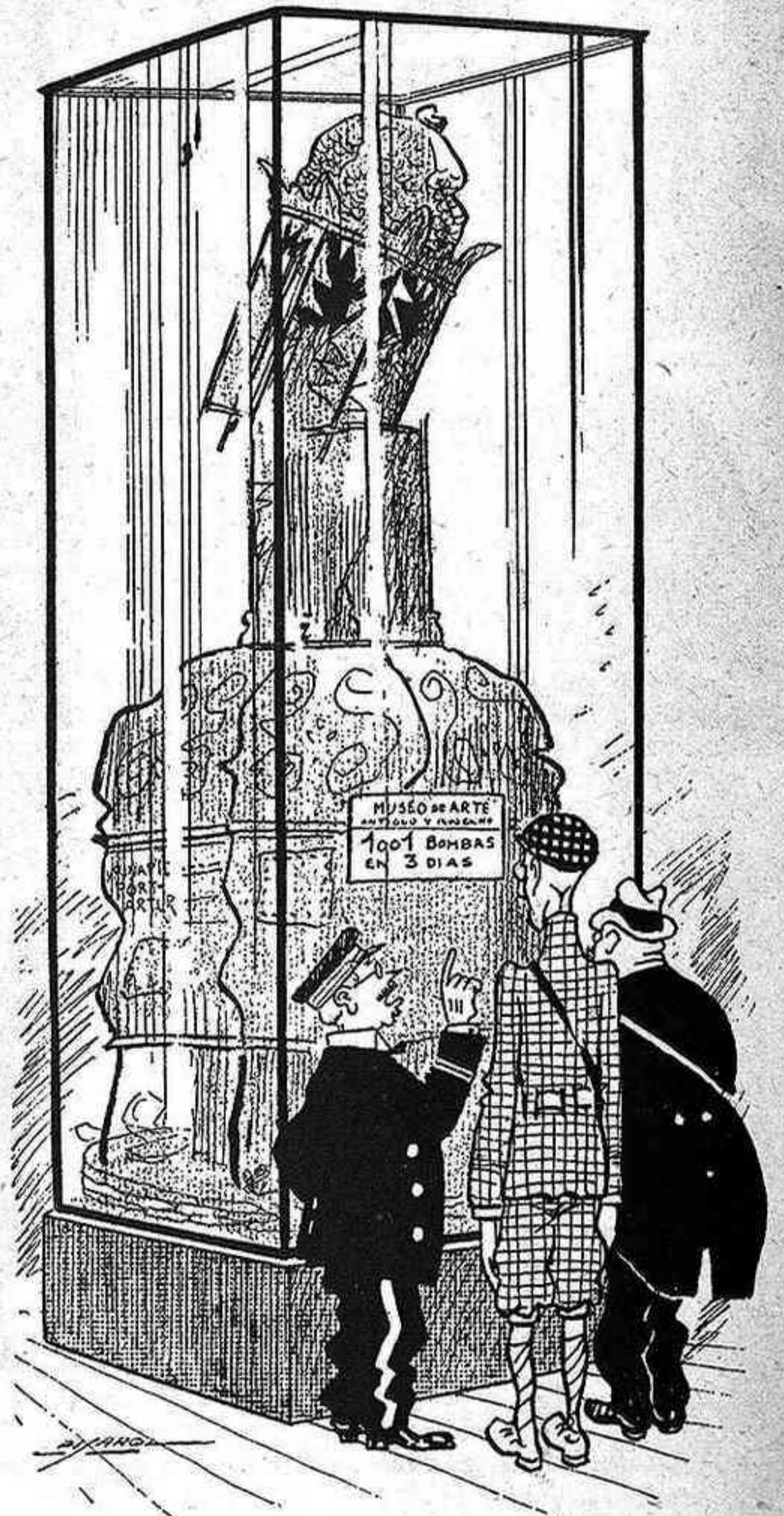
Lo qual vol dir que l' aludit senyor, desde aquesta fetxa, pot legalment *despatxar* á qui se li posi al davant, sense necessitat d' emplear *muebles, crucifijos ni cuentas-gotas*.

—Y els regidors?

—A Moncada!

Han anat á inspeccionar

AL MUSEO DE LA HISTORIA

—¿Aixó?... Es un urinari que 'ls terroristas s' havían empenyat en destruhirlo á cops de bomba. Pera que no poguessin passar ab la seva, l' autoritat va colocarlo aquí, y ¡justa la fusta!, desde aquell día no n' hi han colocat cap més.

UN PAGESET SOLIDARI

Per aixó, com aquests dos apreciats saltimbanquis, el despreocupat diari 's figura que pel mer fet de dir-se *Liberal* ja té llibertat pera adular la historia y inventarse fetxas pel seus us particular.

*Ilusiones engañosas,
livianas*

com el lliberalisme del diari del *pleno éxito!*

Perque un' altra vegada que hagi de parlar d' aixó no torni á *meterla*, tenim la generositat de participarli que la mort de 'n Cabrinety no va ocorre fins l' any 1873.

¿Se 'n recordarà?

Ara tenim als lerrouxistas gelosos de 'n Cambó.

¿Motiu?

Perque, segons ells diuen —y dibentho ells potser ni sisquera es veritat— l' home de la *Lliga* ha conferenciat ab el conde de Romanones.

¡Y bé! ¿Que tenen por que 'ls el prenguin, el tal conde?

¿O es que 's creuen que ab ell no més hi pot conferenciar don Prudencio?

Diálech de circumstancias.

Una noya 's topa, á la Rambla, ab el seu promés:

—¿De quins ets, tú?... Qu' ets partidari de 'n Rakú?

—No, noya, jo soch dels de 'n Tarro.

—Ah, sí?... Donchs fes el favor de no dirme may més res. ¡Ay, si á casa ho sabían?

—Y aixó?... Pero, ¿per quin motiu?

—Perque el meu *papa* ab els *tarro-ristas* diu que no hi vol saber res.

A Valencia hi ha un Museo de Historia Natural, ab el seu administrador corresponent.

Pero, segons contan, es un Museo tan pobre, que 'l valor de tots els objectes qu' en ell figuran no passa de 2,000 pessetas.

A pesar de lo qual, el seu administrador cobra anualment un sou de 4,000, ó com si diguessim, *dos museos*.

¡Bona breva la d' aquest mestre, per la feyna que l'

empleo deu donar!

Ell sí que, al passejarse per las pobras salas que tan lucrativament administra, pot dir ab tota la boca:

—L' objecte més *valiós* d' aquest Museo soch jo.

L' ilustre Prat de la Riba estiuheja á Vallvidrera. La nova no té interés; però per ell... es molt *fresca*.

En un centro d' anuncis:

—Escolti. Voldria posar un anunci en un urinari. ¿Quánt me costaria un lletrero de mitj metro?

—Oh, aixó depén...

—Deu dependre del lloch ahont está instalat l' urinari?

—¿No sabs qu' és aixó de las *mancomunitats*?... És... aném, aném; ja t' ho explicaré.

l' actual estat de la mina...

—Ah, vamos, vol dir que van á fé un tragué d' aygua clara per veure si encare está en disposició de béures.

—De béures?... Y cá, home, cá! Van á inspeccionar si es bona... per refrescarhi el xampany, el xampany ab que, á horas d' ara, l' arrós hi han ben remullat.

¿Fins historia els haurém d' ensenyar á n' aquests bútxaras?

Segons *El Liberal*, el brigadier Cabrinety va morir l' any 1869.

Ja 's coneix que l' *eco de las secuestradas* beu en las fonts de 'n Lerroux y en Moret.

CAMBI DE ITINERARI

—Y donchs, ¿qué no anirán á Puigcerdá aquest any?

—Ja m' hauria agradat, pero, veurá, las criaturas manan. Com que al nen li hem fet aquest trajo de mariner, está empenyat en anar á un poble de la costa.

—No, senyor. Depén de las bombas que hi coloquin. A cada nova bomba que hi explota, aumentém la cuota.

de la Festa major, tindrà lloch á la vila del Vendrell un **Concurs de Sardanistas**. Hi ha oferts quatre premis—un de 150 pessetas, dos de 50 y un de 25—á las collas que hi prenguin part.

Pobre detectivel!
Desdixat Arrow!
Tan mateix, al últim,
t' han amagat l' ow.
Tú que ara 't pensavas
trobar nos remey,
ja 't dich, *Sherlock Holmes*,
que has fet bon servey!
Tú que presumías
de tenir el fil,...
sols tens una troca
de *ilusiones mil*.

Un dibuixant que té al seu càrrech la informació gràfica de un diari, 's presenta á l' Audiencia en ocasió de celebrarse la vista de una causa famosa.

—No 's pot entrar; es completament plé—li diu el porter de la sala.

—Si que ho sento... Venía per un apunte... Necessitava pendre 'l cap del acusat, no més.

—Oh, si venía pel cap es inútil, també... Ara mateix l' acaba de demanar el fiscal... y sembla que li concedirán.

NOTAS DE CASA

Han estat exposadas aquests días al **Saló Parés** varias obras del conegut artista D. Pau Gargallo.

∴ A las cinch de la tarde del 26 del corrent Juliol, diada

Diálech de confiansa:

—¿Qué 't passa, que 't veig tan trastornat?

—Acabo de sorprendre á la meva senyora y al meu secretari, abrassats damunt del sofá.

—Caram!... Y donchs ¿qué pensas fer? ¿demanar el divorci?

—No, aixó, no. Fet y fet ella es una bona xicota.

—Bé, pero quan menos deurás despatxar al secretari?

—Tampoch. Es un home de confiansa que 'm porta molt bé el negoci.

—Y donchs ¿qué farás pera posar en bon lloch la teva honra?

—Ja ho tinch pensat... Me vendré el sofá.

Una senyora entra de sorpresa en el quarto de la criada.

—Vosté no 'm serveix. Es massa malgastadora... ¿Ahont s' es vist, cremar dugas espelmas per anarsen al llit!

—Dispensi, senyoreta, pero no son dugas espelmas. Es una que l' he partida en dos trossos.

Un metje entra, de matinada, al Hospital.

—¿Quants morts havém tingut aquesta nit? pregunta á la hermana.

—Nou, contesta aquesta.

—¿Nou? Cóm pot ser, si ahir vaig deixar medicina pera deu malalts?

—Sí, pero, es que n' hi va haver un que no la va volguer pendre...

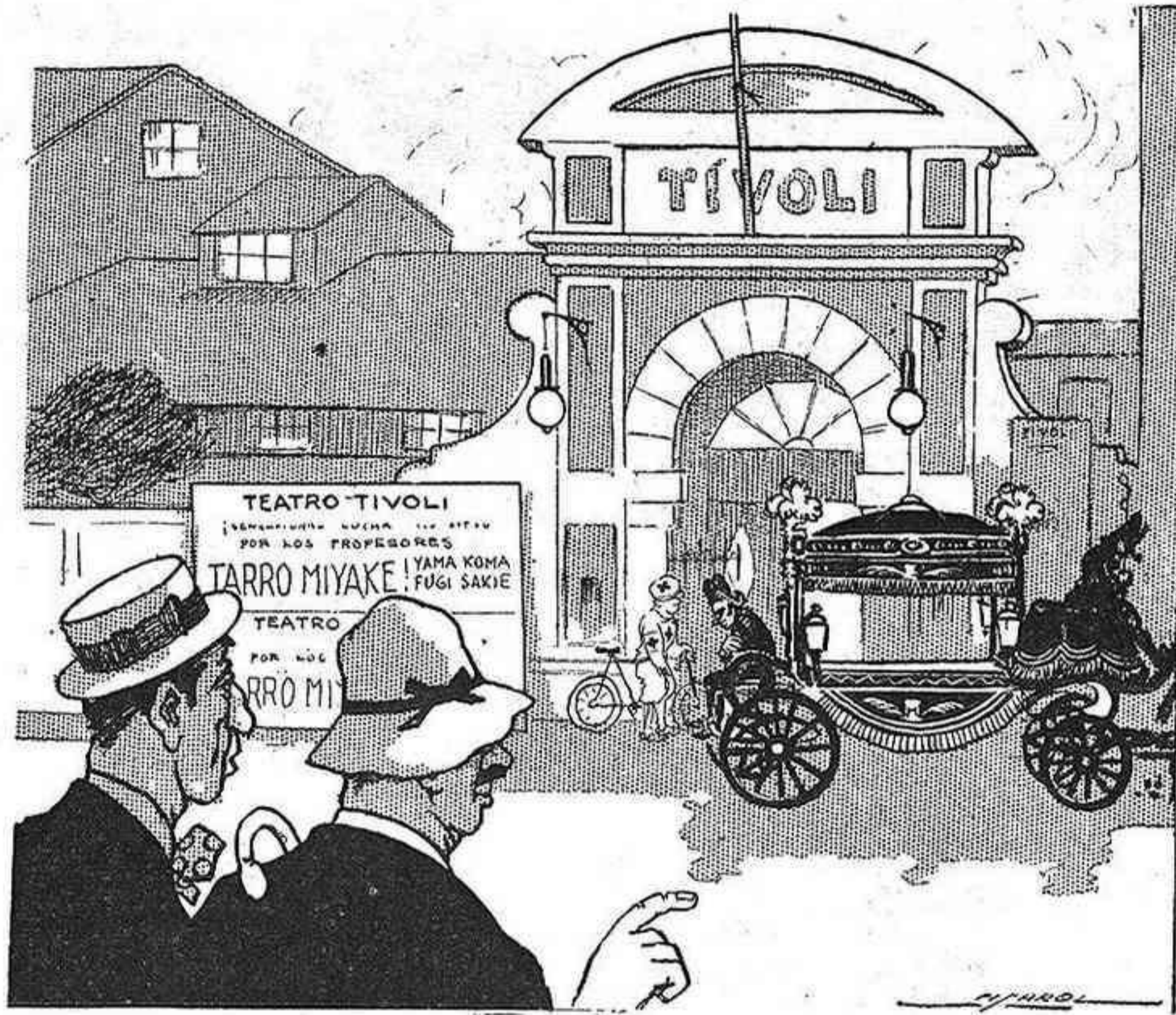
Un fulano molt vanitós se vanagloriava de haver passat la meitat de sa vida viatjant.

—Digas, donchs—li va, dir un día un amich—que deus conéixer molt bé la Geografia.

Y ell, ab totas las quatre potas:

—Nó; veus... en aquest país si que no hi he estat may.

PRECAUCIÓ INDISPENSABLE

—¿Qué hi fa aquest cotxe aquí?

—Com que avuy lluytan en Tarro y en Rakú, deu esperarse pera portar l' un ó l' altre á puesto.

ESPECTACLES EDIFICANTS

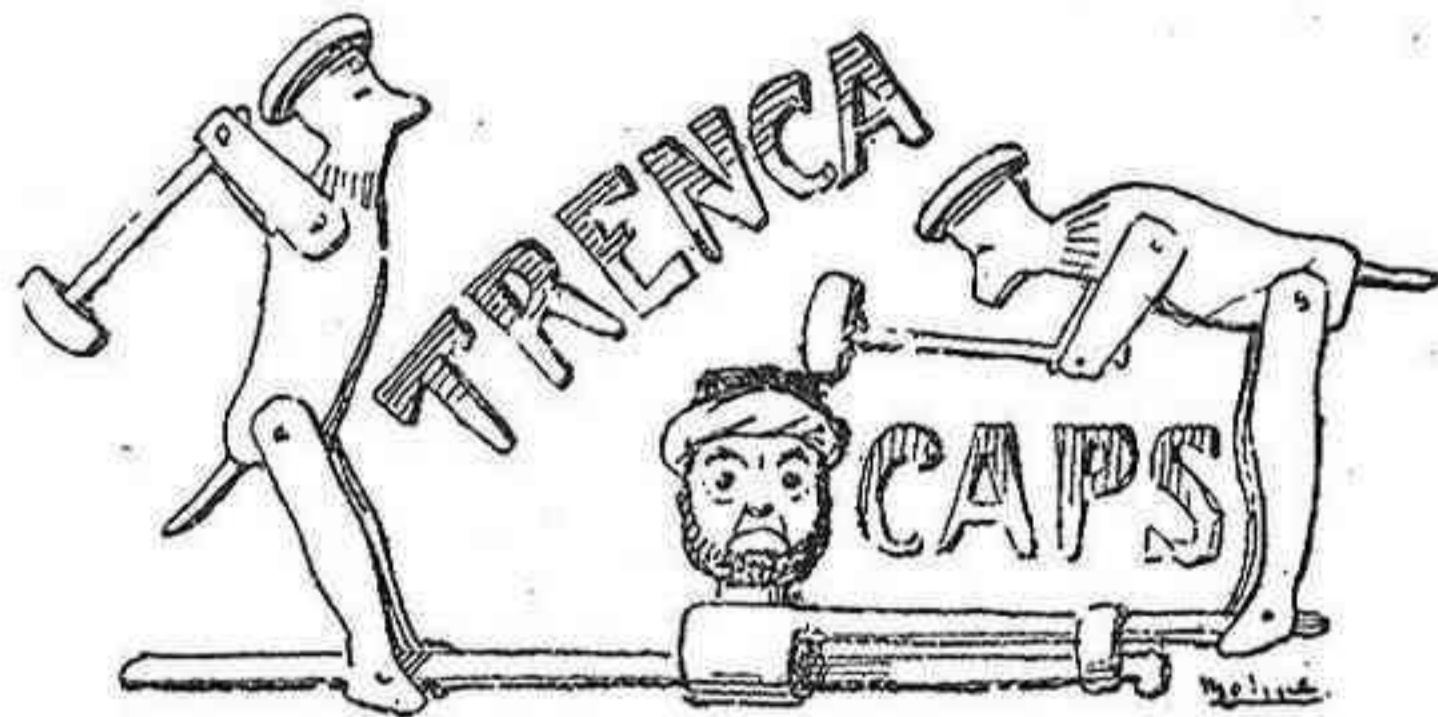
—¿Que ja no vas á veure 'ls escándols de la lluyta japonesa?

—No cal anar tan lluny. Ara vaig á las sessions del Consistori. Me 'n faig més barato y encare 'm distreuhen més.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN EL ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Es-ca-ti-mo.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Vaig, vagi, viga.*
- 3.ª TERS DE SÍLABAS.—*Pepita, Pitarra, Tarrassa.*
- 4.ª TARJETA.—*Casualitats.*
- 5.ª SINONIMIA.—*Cara.*
- 6.ª INTRÍNGULIS.—*Madagascar.*
- 7.ª GEROGLÍFICH.—*Demá, será un altre día.*

XARADA

— XARRAMECA —

—Quina caló fa, Mundeta, ¿vritat?

—No me 'n parli, Antonia, miri cóm vaig: tota suo.

—¿Que no pren banys?

—Ca, no 'm proban;

l' any passat prenent un bany em varen pendre la roba.

—Fassi com jo; cada nit surtim á doná una tota ab el meu marit.

—¿Y ahont van?

—Al Paralelo; allá 's gosa ab aquell ayret que hi passa y las músicas que hi tocan... y aquella olor de bunyols...

—¿Aixó li agrada?

—Sí, dona,

GALANTERÍA DE NYÉBIT

—¿Sab qué penso?... Que quan vosté dona una còssa á algú, casi no deu ferli mal ab aixó tan petit.

un *dos-prima-dos-tercera*
per 'llí y després va una estona
al Tupinamba, que allá
per quinze céntims li donan
un xocolata gelat.

—¿Ab melindros?

—Ah, no; sola:

¿vostés no hi van per allí?
—No; l' altre nit el meu home
volía anarhi per veure
en *Rakú*, pro á mí no 'm xoca;
tres n' hi han prou á casa meva
de barallas ab la sogra;
¿vosté no l' ha vist aquest
que diu que té tanta forsa?
—Sí; el vaig veure... retratat,
va mitj despullat y porta
una brusa de *dos-quarta*;
fa mes fástich que altre cosa.
—¿Qué es aixó?... ¿ha sentit?

—Oy tal,

un soroll com d' una bomba;
pro, calli; no hu es *hu*, no.
—¿Vol dir?

—Ha estat aquell home
que ara ha passat y ha fet un...
¡cóm se 'n riu el poca solta...!
—No guanyarém prou per sustos;
¿sent quina fortó de... pólvora?
—Aixó haurían de privarho
el guardias *dels vanos*.

—Doná,
voldrá dir guardias urbanos.
—Sí, aquests vermells; ¿perqué 'ls posan
si no fan res..?

—Déixils fer;
prou pena tenen els pobres;
¿que 's pensa que suan poch
passejant y matant horas?
—Ay! dispensi 'l meu marit
vé cap aquí; estigui bona.
—Bé, no s' espanti per xó.
—Es que si 'm veu m' atacona.

J. STARAMSA

MUDANSA

Per no tallar bé una *tot*
en Paulino el jardiné
una *total* s' endugué
que quedá tonto el xicot.

A. ROCA COLL

TARJETA

L. ROCA RIBA

Formar ab aquestas lletras deguda-
ment combinadas el títul d' una sarsuela
castellana.

HIPÓLIT NADAL

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 8.—Consonant.
5 4.—Metall.
2 7 3.—Cantitat.
3 4 7 2.— id.
1 2 3 4 7.—En el firmament.
2 1 2 3 4 7.—Ofici.
6 6 7 3 7 4 1.— id.
7 2 3 4 7 6 6 1.—Astre.
1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Professió científica.
9 5 4 8 9 1 7 1.—Beguda.
9 5 4 3 5 6 1.—Ofici.
3 7 1 3 4 5.—Edifici públich.
2 7 4 4 1.—Eyna de fuster.
4 7 8 9.—Carrer de Barcelona
1 6 6.—Vegetal.
1 2.—En las cartas.
9.—Consonant.

RAMIRO ESPINOSA Y ESPINOSA

TERS DE SÍLABAS

· · · · ·
· · · · ·
· · · · ·

Primera ratlla vertical y horisontal: nom de dona; se-
gona: nom de home (diminutiu), y tercera: ofici.

J. MESTRES M.

CONVERSA

—Juanito, demá treballa al Cómich aquell tenor tan
conegut, orgull dels barcelonins.
—Quín ¿en Rosal?
—No, home, el que t' he dit no fa gayre.

GALLINA DE CORTINA

GEROGLÍFICH

N O U

I I

L L

TERRANOBA

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

EL TOCADOR MODERNO
Y LA DROGUERÍA EN LA MANO
 RAMILLETE DE 300 RECETAS PROBADAS

Precio: 4 pesetas

EL ARTE DE FUMAR BIEN Un tomo,
 Ptas. 1'50

Manual de medicina, de higiene, de cirugía
 y de farmacia doméstica, por el
Doctor DEHAUT

INDISPENSABLE Á TODAS LAS FAMILIAS, **ENSEÑANDO**

Lo que debe ev tarse para conservar la salud.—Lo que debe hacerse para curar las enfermedades crónicas —Los medios de remediar los accidentes más comunes.—La composición y propiedades de remedios usuales.

Un tomo tela, Ptas. 2

EL ALMENDRO

Y SU CULTIVO EN EL MEDIODÍA DE ESPAÑA É ISLAS BALEARES
 POR **PEDRO ESTALRICH**

Un tomo, ilustrado, Ptas. 5

Arte de cuidar á los enfermos

Manual teórico-práctico, por **L. GRENET**

Un tomo en 8.º tela, Ptas. 6

EL TRESILLO

POR **PEDRO VECIANA**

TRATADO QUE RESUELVE TODAS LAS DUDAS

Ptas. 1

MEDICINA CASERA Ptas. 1

REMEDIOS QUE CURAN

EL HOGAR Y EL TRATO SOCIAL

ARTE DE EMBELLECER LA VIDA

por **Laura García de Giner**

Un tomo, Ptas. 4

Encuadernado, Ptas. 5

Demá dissapte, día 11

NÚMERO EXTRAORDINARI

DE

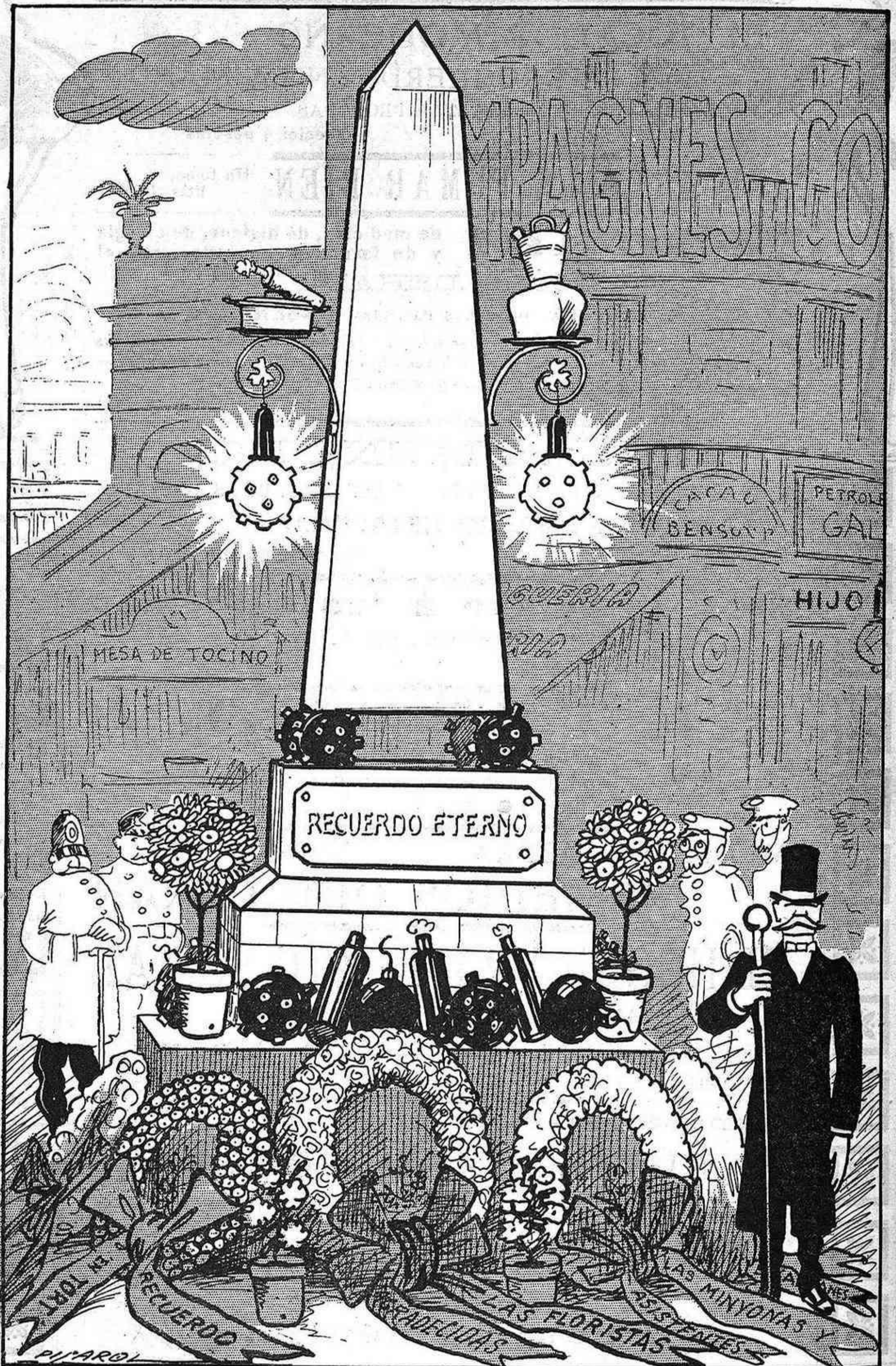
LA CAMPANA DE GRACIA

8 planas d' ilustració y text

Preu: 10 céntims

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de corren, franca de ports. No responém d' extravios, si no 's remet ademés un ral pera certícat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

A LA RAMBLA DE LAS FLORS

Monument que hauria d' aixecarse en el lloch que l' urinari ha deixat vacant.